Cena pojedyńczego numeru 10 gr. Dzisiejszy numer zawiera 4 strony i arkusz powieściowy.

Głos Wąbrzeski

BEZPARTYJNE POLSKO - KATOLICKIE PISMO LUDOWE.

Przedpłata: W eksped. miesięcznie 79 gr. z odnoszeniem przez pocztę 21 gr. więcej. W wypadkach nieprzewidzianych, przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa, złożenia pracy, przerwania komunikacji, abonent niema prawa żądać pozaterminowych dostarczeń gazety, lub zwrotu ceny abonamentu. Za dział ogłoszeniowy Redakcja nie odpowiada. Redaktor przyjmuje od 10-12. Nadesłanych a nie zamówionych rękopisów Redakcja nie zwraca i nie honoruje. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 1. Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204,252.

Sumiennem wykonywaniem obowiązków, budujemy silną Ojczyznę!

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza mm. (7 łam.) 10 gr., za reklamy na str. 4-łam. w wiadomościach potocznych 30 gr. na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstem ogłaszaniu. „Głos Wąbrzeski" wychodzi trzy razy tygodn. i to: w poniedziałek, środę i piątek. Przy sądowem ściąganiu należności rabat upada. Dla spraw spornych jest właściwy Sąd w Wąbrzeźnie. — Za terminowy druk, przepisane miejsce ogłoszenia administracja nie odpowiada. Wydawnictwo zastrzega sobie prawo nieprzyjęcia ogłoszeń bez podania powodów

Nr. 134 | **Wąbrzeźno, Kowalewo, Golub,** wtorek dnia 12 listopada 1935 r. | Rok XVI

Z niczego rośnie potęga

Siedemnaście lat minęło od chwili odzyskania przez Polskę Niepodległości. Dzień Wolności, 11 listopada, stał się świętem Narodu. Przed laty niewielu jeszcze z datą tą łączyły się żywe wspomnienia dni wczorajszych. Powoli nastrój ten mijał zacierał się. Dziś rocznica Niepodległości jest obchodzona, jak święto niemal historyczne — epilog naszych bohaterskich zmagań o wolność.

Z dniem codziennym rzadko kto łączy już to święto. Dzień codzienny, twardy, ciężki, szary dzień tak zupełnie nie usposabia do historycznych rozważań.

A przecież ktokolwiek tak sądzi, ten nie ma racji.

Przeżywamy obecnie chwile trudne, chwile wymagające od całego społeczeństwa bolesnych, niemal nad siły ofiar i wyrzeczeń. W chwilach tych musimy mieć wiarę, że to co robimy da pozytywne rezultaty, że osiągniemy w ten sposób jakiś cel. tę ufność właśnie zdobędziemy, jeśli cofniemy się pamięcią do tych „historycznych" już dla nas chwil odzyskania przez kraj nasz niepodległego bytu.

Sięgnijmy do zaczątków naszej państwowości. Cośmy odziedziczyli po zaborcach? Jak wyglądała Polska, po przewaleniu się przez nią wojny, która trwała dla nas o dwa lata dłużej, niż dla reszty Europy?

Stratowane pola, rozwalone domy, wsie i miasta w zgliszczach, wysadzone mosty, armja, stanowiąca zlepek żołnierzy z trzech zaborów, z rozmaitych formacyj, nieumundurowanych albo w mundurach z włókien pokrzywy, nieuzbrojonych. Rozciągłość sieci kolejowej wynosiła śmieszną cyfrę 6,613 klm. Po zaborcach odziedziczyliśmy 4,193 wagony osobowe, ale bez szyb i tak zniszczone, że wymagały gruntownego remontu. To samo było z lokomotywami, których w zaraniu naszej niepodległości mieliśmy 1935, postarzałych, niemal niezdatnych do użytku. Nie mieliśmy nic — zaczynaliśmy egzystować z niczego.

O, nie były to łatwe chwile. I niejednej od nas wymagały przecież ofiary. Papierowy pieniądz bez pokrycia z dniem każdym tracił na wartości, ceny wzrastały z godziny na godzinę. Człowiek, który otrzymał pensję na 1-go — 5-go już nie miał z czego żyć, bo przez te kilka dni pensja, którą otrzymał nie była już nic warta. Nie mieliśmy ani administracji, ani szkolnictwa, ani sądownictwa. — Nic.

A jednak pomimo tych tak ciężkich i trudnych początków, pomimo pracy, wyglądającej niekiedy nawet na pracę syzyfową — staliśmy się w ciągu kilkanastu zaledwie lat mocarstwem, reprezentowanem przez 8 ambasadorów w pierwszych stolicach świata. Mamy uporządkowane stosunki polityczne, wyćwiczoną i doskonale wyposażoną armję, mocny pieniądz. Dziś posiadamy 20,000 klm. sieci kolejowej i zajmujemy 6 miejsce w świecie co do długości linij kolejowych w stosunku do obszaru naszego kraju. Można śmiało powiedzieć, że w 1919 r. drogi w Polsce niemal nie istniały, tak były zrujnowane przez wojnę — dziś posiadamy ich 336,262 klm. Posiadamy 13,000 wagonów osobowych własnej konstrukcji, wzbudzających podziw na wszystkich dworcach Europy, 7,000 lokomotyw, przeszło 130.000 wagonów towarowych. Mamy Gdynię, Chorzów, Mościce. Mamy 17 stałych linij lotniczych, na których kursuje 34 samoloty, mamy flotę morską, piękne gmachy użyteczności publicznej.

Mimo piętrzących się trudności gospodarczych w ostatnich czasach nie ustajemy ani na chwilę w pracy. I tak np. między innemi w latach od 1924—1934 wybudowaliśmy 7.720 klm. dróg bitych, 77.000 m. b. mostów. Więc są rezultaty naszych tyloletnich wysiłków, są owoce, tej napozór często syzyfowej pracy.

Gdyśmy przed laty podejmowali trud stworzenia państwa z niczego — przyznajmy to szczerze — nie wszyscy wierzyliśmy, że osiągniemy takie rezultaty w tak stosunkowo krótkim czasie.

Żaden z naszych wysiłków nie poszedł dotychczas na marne — to jest rękojmia, że i obecne ofiary cel swój osiągną.

O tem winniśmy pamiętać w siedemnastą rocznicę odzyskania przez Polskę Niepodległości.

USTAWA UPOWAŻNIAJĄCA P. PREZYDENTA DO WYDAWANIA DEKRETÓW

WARSZAWA. W Dzienniku Ustaw Nr. 81 ukazała się ustawa z dnia 6 listopada br. o upoważnieniu Pana Prezydenta Rzplitej do wydwania dekretów.

JAPOŃCZYCY CHCĄ ZAJĄĆ SZANGHAJ?

SZANGHAJ. Krążą pogłoski o zamierzonej akcji japońskiej w Szanghaju. 100 tysięcy żołnierzy chińskich skoncentrowano w obszarze Szanghaj — Hanczou — Nankin. Mieszkańcy zaczęli opuszczać Szanghaj. Władze japońskie zadowoliły się wyjaśnieniem ze strony chińskiej, że koncentracja została zarządzona w związku z obradami kongresu Kuomintangu.

STATEK „BATORY" ODDANY ZOSTANIE W TERMINIE

WARSZAWA. Ambasada włoska w Warszawie komunikuje , że wiadomość pochodząca z „Berliner Tageblattu", a wielokrotnie przedrukowana o rzekomym zamiarze rządu włoskiego zarekwirowania statku „Batory", — który buduje się w stoczni w Montfalcone, celem użycia go do przewożenia wojsk włoskich do Afryki wschodniej — jest bezpodstawna. Marynarka handlowa włoska nie potrzebuje zrywać kontraktu w toku wykonania, gdyż posiada dostateczną ilość jednostek. Statek „Batory" budowany dla Polski, zostanie oddany Polsce według umowy.

Sytuacja na froncie abisyńsko - włoskim

ZAJĘCIE MAKALLE

RZYM. Ministerstwo prasy i propagandy ogłasza następujący komunikat Nr. 40:

Generał de Bono telegrafuje: Sztandar włoski wycofany z Makalle w dniu 22 stycznia 1898 roku, ponownie powiewa nad tym fortem od godziny 9 rano dnia 8 listopada 1935 roku, dzięki wspólnej akcji oddziałów włoskich i tubulczych.

WARSZAWA. Na zasadzie informacyj i własnego korespondenta a także ze źródeł angielskich, francuskich, niemieckich, włoskich i abisyńskich — PAT podaje następujący komunikat o sytuacji na frontach abisyńskich w pierwszej połowie dnia 8 bm.

Na froncie północnym, jak doniósł o tem urzędowy komunikat włoski Nr. 40, wojska włoskie wkroczyły o godzinie 9 zrana do Makalle. Wojska włoskie, które zajęły miasto Makalle składały się z oddziałów askarisów a także z pułku piechoty, pułku bersaljerów i pułku czarnych koszul pod wodzą generała Biroli. Wszystkie pozycje strategiczne dookoła Makalle są w rękach włoskich. Jednocześnie na skrajnem lewem skrzydle oddziały Dankaljów zajęły Azbi, zaś czarne koszule generała Santniego na odcinku centralnym frontu zdobyły Dollo (nie mieszać z Dollo, na froncie południowym w Somalli).

Jak odbyło się zajęcie Makkalle?

RZYM. Prasa włoska w korespondencjach z Makalle, podaje następujące szczegóły zajęcia tego miasta przez Włochów.

O świcie oddziały brygady gen. Dalmazzo ruszyły z okolic Mogoba w kierunku Makalle. Brygada ta składała się z bersaljerów, części 13 pułku piechoty włoskiej, paru bataljonów askarysów i oddziałów rasa Gugsy. Piechota 13 pułku posuwała się lewem skrzydłem wzdłuż drogi karawanowej, idącej z Lacci, podczas gdy bersaljerzy oraz wojska Gugsy szły środkiem wprost na Makalle. Po dwóch godzinach marszu obie kolumny nawiązały ze sobą ścisły kontakt pad murami Makalle. U wrót miasta oddziały włoskie powitane zostały przez kler koptyjski, który zgromadził się u stóp świątyni. Wojownicy Gugsy całowali krzyże, podawane im przez księży. Pierwszy hołd duchowieństwa koptyjskiego przyjął płk. Broglja, który szedł w straży przedniej. Ludność okrzykami radości witała wojowników Gugsy, których orkiestra przy wejściu do miasta grała faszystowską „Giovinezzę". Następnie ras Gugsa wszedł do swego pałacu, gdzie przyjął przedstawicieli miejscowych władz oraz kleru, którzy złożyli mu hołd i wyrazili radość spowodu powrotu gubernatora.

Równocześnie wojska włoskie zajęły wzgórze, na którem znajduje się fort zwany Enda Jesus. W forcie tym bronił się w roku 1896 major włoski Galljano. Na dziedzińcu twierdzy utworzono czworobok, złożony z bersaljerów, czarnych koszul, askarysów i wojowników rasa Gugsy.

Punktualnie o godzinie 9-tej rano padła komenda: „Prezentuj broń!". W tym momencie sztandar włoski zaczęto wyciągać na maszty zatknięte na wieży fortecznej. Uroczystości tej towarzyszyły wystrzały artylerji górskiej. Po pobłogosławieniu sztandaru włoskiego przez głowę kościoła koptyjskiego, wojska włoskie przedefiladowały przed sztandarem, przyczem ras Gugsa osobiście dowodził swoimi wojownikami. Po tej ceremonji miasto zostało obsadzone przez wojowników Gugsy, a wojska włoskie które wzmocnione zostały silnemi posiłkami, nadeszłemi z północy, przystąpiły do zajmowania wzgórz i dolin, położonych na południe od Makalle. W godzinach popołudniowych przybyła szybka artylerja, która zajęła daleko posunięte pozycje w kierunku na Scellicot. Równocześnie generałowie Santini i Biroli zajęli dolinę Quiha (na południo - wschód od Makalle) napotykając wszędzie na lojalność kleru i ludności.

W kościołach koptyjskich odprawiono nabożeństwa dziękczynne. W chwili, gdy wojska włoskie wkraczały do Makalle, nad miastem przeleciało blisko 20 samolotów włoskich — bombardujących i wywiadowczych, budząc entuzjazm ludności. Samoloty te stwierdziły następnie koncentrację poważnych sił abisyńskich w pobliżu Bet Mariam na południe od Makalle i Antalo.

Zjazd dziennikarzy pomorskich

Grudziądz. W sobotę dn. 9 bm. odbył się w Grudziądzu doroczny walny zjazd Syndykatu Dziennikarzy Pomorskich. Na zjazd przybyło z całego Pomorza ponad 60 dziennikarzy. — Uroczystości zjazdowe rozpoczęły się nabożeństwem w kościele farnym, celebrowanem przez członka syndykatu ks. dyr. Lissa. Otwarcie zjazdu nastąpiło o godz. 12 w południe w sali rady miejskiej. W ratuszu zjazd zagaił oraz przewodniczył zjazdowi prezes syndykatu red. Fiedler z Bydgoszczy. — Po oficjalnem otwarciu zjazdu uczestnicy udali się autobusami na zwiedzanie miasta, w szczególności nowo wzniesionych budowli miejskich. O godz. 14.30 odbył się w hotelu Królewskiego Dworu wspólny obiad, wydany przez miasto. O godz. 16-tej rozpoczęły się ścisłe obrady zjazdu, na których poruszano szereg zagadnień i bolączek, związanych z zawodem dziennikarskim. Wkońcu wybrano nowy zarząd, w skład którego weszli red. Fiedler jako prezes, red. Mielnikow i Dobrostański jako wiceprezesi oraz członkowie zarządu: Bigoński z Bydgoszczy, Ciesielski, Doliński, Górnicki i Kunz. O godz. 22-giej wiecz. zjazd zamknięto, poczem odbył się wieczorek towarzyski w sali kawiarni Europa, który oprócz dziennikarzy zgromadził liczne grono przedstawicieli społeczeństwa grudziądzkiego.

Co słychać?

W KRAJU.

+ Bezrobocie w Polsce w ciągu 2 ostatnich tygodni wzrosło o 4087 osób.

+ W Grudziądzu odbył się zjazd Sokolic na który przybyło 100 delegatek.

+ Prokurator zapowiedział apelację w procesie prof. Meissnera.

+ Na cmentarzu w Będzinie popełnił samobójstwo na grobie swej żony — 29 letni Witold Brzywczy. Powodem samobójstwa był żal po żonie, która zmarła mu przed kilku dniami.

+ Za organizowanie w Wielkopolsce tajnej organizacji Sturmgruppe, skazany został niemiec Buchholz na 8 miesięcy więzienia.

+ W Ministerstwie Przemysłu i Handlu zarejestrowanych jest 265 karteli.

+ W Żabie pow. Kosów obraduje „sejm" cyganów całej Polski, celem wyboru nowego króla.

+ Gwałtowny pożar strawił część szpitala dla umysłowo chorych w St. Jean Dieu (Kanada). Dwóch chorych zginęło w płomieniach.

+ Trwająca w ciągu ostatniej doby ulewa spowodowała wylew wszystkich dopływów Saony. Pola są zalane, komunikacja przerwana,

ZAGRANICĄ:

+ Z Palestyny zgłosiło się kilka tysięcy żydów do wojska abisyńskiego.

+ W Jugosławi ogłoszono, że wszystkie podatki mogą być spłacane kukurydzą.

+ Na Kaukazie zmarł bednarz Tymkin — w wieku lat 137.

+ Pola Negri, bawiąc znów w Londynie, zaręczyła się. Nazwisko narzeczonego trzymane jednak jest w tajemnicy.

+ W Rarańczy w Rumunji odbyła się uroczystość poświęcenia polskiej szkoły.

+ Na tle płac wybuchł w 21 kopalniach w Belgji strajk górników. Strajk ma przebieg spokojny.

+ Hitler rozwiązał Stahlhelm.

+ W najbliższym czasie ma być zwołany konsystorz papieski.

+ We Włoszech subskrypcja pożyczki wojennej przyniosła 2 miljardy lirów.

+ Podczas ostatniego ciągnienia francuskiej loterji państwowej 4 kupców wygrało 3 miljony franków.

+ W Serbji w okolicach Belgradu, maciora należąca do rolnika Radownica wydała na świat prosię o 2 głowach i 12 nogach.

NAGŁA ŚMIERĆ

TORUŃ. Na Rynku Staromiejskim miał onegdaj miejsce tragiczny wypadek. P. Alfreda Hinz wyszła na targ po zakupy. W pewnej chwili zasłabła, wobec czego przeprowadzono ją do pobliskiego sklepu Leisera, gdzie wkrótce zmarła. Przybyły na miejsce lekarz pogotowia stwierdził zgon na skutek udaru serca. Zmarła była żoną prokurenta Pomorskiej Spółdzielni Rolniczej w Toruniu.

KONSERWATOR ZABYTKÓW POMORZA

TORUŃ. Jak wiadomo, dotychczas przy Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu urzędował konserwator zabytków, którego teren działalności rozciągał się również i na teren województwa pomorskiego. Obecnie na skutek zabiegów ze strony p. Wojewody Pomorskiego St. Kirtiklisa ma być mianowany konserwator zabytków dla terenu województwa pomorskiego z siedzibą w Toruniu.

BOGATE ŹRÓDŁO.

BORYSŁAW. W kopalni nafty „Luisa" w Borysławiu dowiercono się głębokości 1528 mtr. źródła ropy naftowej, dającego narazie 40 tys. kg. ropy dziennie. Przypływ ropy zwiększa się z godziny na godzinę. O ile produkcja utrzyma się na dotychczasowym poziomie „Luisa" będzie najproduktywniejszym w chwili obecnej szybem naftowym w Polsce. Oprócz ropy otwór daje 12 m. sześciennych na minutę. Miesięczna wartość produkcji ropy i gazu z tego szybu jeżeli utrzymałaby się na obecnym poziomie wynosiłaby ponad 29 tys. zł. Takiego dowiercenia nie zanotowano w polskim zagłębiu naftowym od szeregu lat.

BUNT W ARMJI BOLIWIJSKIEJ

BUONES AIRES. Według otrzymanych wiadomości z Paragwaju w szeregach armji boliwijskiej w Villa Montes w Chaco wybuchł groźny bunt, który doprowadził do krwawego starcia, Przez cały bowiem dzień słychać było odgłosy strzałów karabinowych a nawet armatnich. — Przyczyną buntu było odrzucenie przez władze wojskowe żądania młodych oficerów boliwijskich, postawienia przed sądem honorowym wszystkich dowódców wojsk boliwijskich, którzy brali udział w wojnie Chaco-Boreal.

Obchód Święta Niepodległości w Wąbrzeźnie

Udział p. Wojewody Pomorskiego

Tegoroczny obchód rocznicy odzyskania Niepodległości miał w Wąbrzeźnie przebieg nader uroczysty, uświetniony przybyciem do Wąbrzeźna Pana Wojewody Pomorskiego Kirtiklisa.

Już w sobotę wieczorem miasto przybrało odświętny wygląd. Domy udekorowano chorągwiami o barwach państwowych, a gmachy publiczne zostały ponadto udekorowane i oświetlone wspaniale. Przy dźwiękach orkiestry Związku Strzeleckiego ruszył ulicami miasta bardzo liczny capstrzyk, składający się z organizacyj w. f. i p. w.

Przed starostwem pochód zatrzymał się, st. sierż. Nowacki złożył raport p. staroście powiatowemu Kalksteinowi, poczem po odegraniu I-ej Brygady ruszył dalej. Rozwiązanie pochodu nastąpiło na Rynku.

W niedzielę rano na dziedzińcu szkoły powszechnej męskiej zebrały się oddziały w. f. i p. w., organizacje społeczne i zawodowe, skąd po złożeniu raportu p. staroście powiatowemu Kalksteinowi przez dowódcę całości udano się do kościoła parafjalnego na nabożeństwo.

Przed głównym ołtarzem po bokach ustawiły się poczty sztandarowe a na fotelach zasiedli reprezentanci władz. Widzieliśmy więc p. starostę powiatowego, naczelnika sądu grodzkiego, Zarząd miejski z p. burmistrzem na czele, p. wicestarostę Mgra Cwinarowicza, pow. Komendanta P. P. komisarza p. Szmytkowskiego, naczelnika Urzędu Skarbowego, poczty i kolei oraz reprezentantów organizacyj społecznych.

Mszę odprawił ks. Felskowski, a podniosłe kazanie okolicznościowe wygłosił ks. proboszcz Zaremba. Po nabożeństwie odbyła się defilada oddziałów w. f. i p. w., którą odebrał starosta powiatowy w otoczeniu przedstawicieli władz duchownych, świeckich i organizacyj społecznych.

Po defiladzie udano się do sali p. Klimka na uroczystą akademję, którą zainaugurował p. Kaucz, poświęcając kilka słów pamięci Marszałka Piłsudskiego, co obecni uczcili przez powstanie i jednominutowe milczenie. Na program akademji złożyły się produkcje orkiestry Związku Strzeleckiego, orkiestry gimnazjalnej, chóru „Lutni", zbiorowe recytacje okolicznościowe oraz przemówienie okolicznościowe wygłoszone przez prof. tut. gimnazjum p. Zaczka.

Dalszy ciąg uroczystości odbył się po południu w związku z uroczystem otwarciem i poświęceniem gmachu stowarzyszenia Domu Pracy Społecznej. Przed gmachem ustawiła się kompanja honorowa, pluton Krakusów z orkiestrą Z. S. W świetlicy zebrali się przedstawiciele władz państwowych, samorządowych i organizacyj społecznych.

O godz. 16-tej nadjeżdża p. Wojewoda Pomorski, którego wita p. starosta Kalkstein w otoczeniu p. wicestarosty i komisarza p. Szmytkowskiego. Orkiestra Z. S gra hymn państwowy, dowódca kompanji honorowej ppor. rez. Golik składa p. Wojewodzie raport. Po przeglądzie oddziału udaje się p. Wojewoda do świetlicy. Z Panem Wojewodą przybył również naczelnik Wydz. Wojsk. i prezes Wojsk. Federacji p. Grzanka oraz osobisty sekretarz. Z ramienia władz wojskowych przybył kpt. Kwiatkowski obwodowy komendant w. f. i p. w. w Toruniu.

Tutaj krótkie przemówienie powitalne wygłosił prezes zarządu Stowarzyszenia Domu Pracy Społecznej p. wicestarosta Mgr. Cwinarowicz. Dziękując P. Wojewodzie za przybycie oraz dotychczasową życzliwość okazywaną stowarzyszeniu podaje prezes krótki program prac stowarzyszenia już wykonanych oraz wykonać się mających w przyszłości. Przemówienie swoje zakończył okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej oraz Pana Prezydenta, poczem orkiestra odegrała hymnn państwowy.

Po przemówieniu p. wicestarosty ks. proboszcz Zaremba ubrany w szaty liturgiczne, wygłosił krótkie okolicznościowe przemówienie i dokonał aktu poświęcenia gmachu. Po poświęceniu gmachu chór „Lutni" pod batutą p. Reiskego odśpiewał „Gaude Mater Polonia". Na zakończenie wygłosił przemówienie p. rejent Szust, który podniósł moment otwarcia gmachu Domu Pracy Społecznej w dniu rocznicy odzyskania Niepodległości, jako fakt wielkiej wagi w kształtowaniu się nowego oblicza polskiego, pozbywającego się z każdym rokiem naleciałości z czasów niewoli. Wezwaniem do uczczenia pamięci Marszałka Piłsudskiego zakończył p. rejent Szust swoje przemówienie. Potem udał się P. Wojewoda do poszczególnych pokoi, gdzie zapoznał się z pracownikami organizacyj społecznych. W lokalu Związku Strzeleckiego był obecny na uroczystości wręczenia dyplomów za wybitną pracę w Z. S. ob. ob. Alfonsowi Szczuce i Filanowskiemu. Po zwiedzeniu lokali organizacyj społecznych p. Wojewoda przybył do Zarządu gminnego, gdzie zgromadziła się Rada gminna z zarządem. Pan Wojewoda interesował się gospodarką gminną, budżetem gminnym i innemi lokalnemi sprawami gminy. Po opuszczeniu Zarządu gminnego, Zarząd Stow. Domu Pracy Społecznej podejmował p. Wojewodę i gości kawą. Po kawie udał się p. Wojewoda na wentę, gdzie zabawił do godz. 19-tej, odjeżdżając do Torunia.

OBCHÓD ŚWIĘTA NIEPODLEGŁOŚCI W KOLEJOWEM PRZYSPOSOBIENIU WOJSKOWEM

W ubiegłą sobotę wieczorem Kolejowe Przysposobienie Wojskowe w Wąbrzeźnie z okazji 17-tej rocznicy Niepodległości urządziło uroczystą akademję oraz wieczorek towarzyski.

W pięknie przystrojonej świerkami poczekalni III-klasy zebrali się bardzo licznie członkowie KPW. wraz z rodzinami oraz duże grono zaproszonych gości. —

Akademję zagaił naczelnik stacji p. **Tusch** powitaniem obecnych, poczem wygłosił dłuższe przemówienie w którem szczegółowo przedstawił dzieje tytanicznych walk nad zdobyciem Niepodległości. Wspomniał bohaterskie wyczyny Legjonów pod wodzą Komendanta Józefa Piłsudskiego i wreszcie odzyskanie Niepodległości. W prostych, szczerych słowach złożył następnie p. nacz. Tusch hołd poległym o wolność Rzeczypospolitej Bohaterom, a przedewszystkiem zgasłemu przedwcześnie Wodzowi Narodu, **Marszałkowi Piłsudskiemu, którego pamięć uczczono przez powstanie i jednominutowe milczenie.** Na zakończenie przemówienia p. nacz. Tusch wzniósł okrzyk na cześć **Rzeczypospolitej, Jej Prezydenta i Rządu z p. premjerem Kościałkowskim** na czele. Okrzyk ten powtórzono entuzjastycznie po trzykroć a orkiestra pp: Hapki i Laskowskiego odegrała Hymn Narodowy i „Pierwszą Brygadę".

W dalszym ciągu programu panna **Halina Zarębska** wygłosiła b. ładnie wiersz pod tytułem „O trumno". Młodą deklamatorkę nagrodzono hucznemi oklaskami. Następnie chór mieszany kolejarzy odśpiewał pieśń „Ułani", po odśpiewaniu której p. **Beszczyński**, członek K. P. W. odczytał wyjątki z pism Marszałka Piłsudskiego. Z kolei orkiestra odegrała wiązankę „Kwiaty Polskie", poczem członkowie K. P. W. wygłosili piękną recytację — ślubowanie, zakończone odśpiewaniem „Jeszcze Polska nie zginęła". Na zakończenie akademji chór mieszany kolejarzy odśpiewał pieśni a orkiestra zagrała marsz.

Po akademji odbył się wieczorek towarzyski połączony z tańcami dla członków K. P. W. i ich rodzin. Wstęp na wieczorek był bezpłatny. Orkiestra pp: Hapki i Laskowskiego grała pilnie ku ogólnemu zadowoleniu. Podczas wieczorku było cały szereg niespodzianek, jak występ „cyganów" z charakterystycznemi tańcami. Wykonawczyniom tego ładnego tańca wynagrodzono niemilknącemi oklaskami. — Poloneza wyprowadził p. naczelnik **Tusch z panią Hapkową.** Pozatem urządzono specjalne tańce dla dzieci. Noc dobiegała końca, gdy ten miły harmonijny wieczorek zakończono.

Nadmienić należy, że podczas wieczorku zjawił się inwalida wojenny bez nóg. Zebrani na wieczorku goście wzruszeni tragicznemi przejściami inwalidy — byłego marynarza — któremu podczas wojny światowej rekin urwał obie nogi, urządzili na rzecz kaleki doraźną składkę. Z wdzięczności inwalida odegrał kilka utworów.

Musimy bezstronnie podkreślić, że całość akademji jak i wieczorku wypadła nadzwyczaj ładnie a to dzięki p. nacz. Tuschowi, zawiadowcy odcinka drogowego p. Góreckiemu i samych członków KPW. którzy nie szczędzili pracy i sił nad należytem wykonaniem całej imprezy.

WSZYSTKICH ZESPALA. RADJOWA FALA

PO RAZ CZWARTY BLIŹNIACZKI

W kanadyjskiej prowincji Quebec, w miejscowości Saint Malachie, czterdziestoletnia żona farmera zrodziła po raz czwarty bliźniaczki. Czują się one wraz z matką bardzo dobrze. Prócz tych 4 par bliźniaków, żyje jeszcze 9 dzieci. Razem 17. Ładny kłopot w dzisiejszych czasach.

WSTRZĄSAJĄCA KATASTROFA OKRĘTOWA NA MORZU

Na Morzu Północnem wydarzyła się wstrząsająca katastrofa okrętowa. Żaglowiec fiński „Lingard" zderzył się na wysokości Mesö z nieznanym okrętem, których natychmiast zatonął. Jak się później okazało okrętem tym był wielki parowiec szwedzki „Gerd", na pokładzie, którego znajdowało się 22 ludzi załogi. Wszyscy zginęli w morzu.

TRZĘSIENIE ZIEMI.

Moskwa. W czasie trzęsienia ziemi, które nawiedziło w dniu 8. bm. okręg Tawildora Tadżikistanie, **170 osób zostało zabitych, a 360 odniosło rany. W całym okręgu odczuto 21 wstrząsów.** Komunikacja z okręgiem jest utrudniona wskutek znacznych uszkodzeń dróg i odbywa się przy pomocy samolotów, które dowożą żywność i lekarstwa. Rada komisarzy ludowych SRR. wyasygnowała 300 tysięcy rubli na akcję pomocy ludności.

Kącik Z. S.

KUJEMY ŁAŃCUCH

Zawezwany przez p. rejenta **Szusta**, składam na rzecz Związku Strzeleckiego 10 złotych i proszę o dalsze kontynuowanie akcji p. Starostę **Kalksteina** i p. notarjusza **Dietla z** Kowalewa. —

Dr Ostrowski, notarjusz.

Wezwany przez p. Ratkowskiego, wójta z Płużnicy, składam na cele oświatowe Związku Strzeleckiego 5 zł i wzywam do dalszego prowadzenia akcji p. kapitana **Sturomskiego z Węgorzyna i p. wójta Klimka z Władysława z Plywaczewa.**

Łukasiewicz — Ryńsk

Zawezwany przez p. Dąmbskiego z Wałycza do dalszego prowadzenia łańcucha ofiar na cele Związku Strzeleckiego, składam 10 zł i wzywam **pp. Antoniego Taczanowskiego z Zaskocza i Mathesa z Nielubia** do podjęcia łańcucha.

Chrzanowski — Sitno

Na cele Związku Strzeleckiego składam 1 zł i proszę p. Kierownika szkoły **Reimanna z Czapel i p. Stanisława Zarzyckiego z Małych Radowisk** do złożenia dalszych ofiar.

Filanowski — Łabędź

KRONIKA

Kalendarzyk

Data	Miesiąc	Dzień	Św. katolic.	Słońce wschód	Słońce zachód
11	listopad	P.	Marcina b.	6.47	15,52
12	„	W.	Marcina pap.	6,49	15,50
13	„	Ś.	Sta. Kostki	6,51	15,48

Wszystkim Czytelnikom mającym za Patrona

ŚW. MARCINA

składamy w dniu Imienin serdeczne życzenia wszelkiej pomyślności.

Redakcja

PRZYSŁOWIE NA ŚW. MARCIN

Św. Marcin po lodzie —
Boże Narodzenie po wodzie.

—o—

Gdy przed św. Marcinem
Liść z drzewa nie spada,
Ostra i surowa zima
Nam się zapowiada.

AKADEMJA KU CZCI ROCZNICY ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI

Dzisiaj o godzinie 18-tej odbędzie się w sali gimnastycznej szkoły żeńskiej, akademja uczni szkoły dokształcającej ku czci rocznicy Niepodległości, na którą p. mistrzów i pracodawców uczni zaprasza

Kierownik Szkoły

Napad na dom rolnika

NAPASTNICY ODDALI 3 STRZAŁY — NIE RANIĄC NA SZCZĘŚCIE NIKOGO.

Z **Książek**, donoszą nam:

W nocy z piątku na sobotę wtargnęli nieznani sprawcy do mieszkania rolnika Kiewego zam. na wybudowaniu, przez wyjęcie szyb u okien.

Sprawcy zapewnie usiłowali obrabować mieszkanie rolnika. — W pewnej chwili, rolnik zbudzony został podejrzanemi szmerami. Wstał więc i chwycił za fuzję. Napastnicy widząc to, oddali w powietrze 3 strzały i ulotnili się. —

Bliższych szczegółów napadu ze względu na toczące się dochodzenia chwilowo podać nie możemy.

*

ZMIANY W URZĘDZIE SKARBOWYM

W tut. Urzędzie Skarbowym zaszły następujące zmiany:

Przeniesieni zostali: Kierownik egzekucji p. **Szlachcikowski** do Chełmna na zastępcę nacz. Urzędu Skarbowego, p. **Guzowski** referent do Kartuz na równorzędne stanowisko; p.**Jan Gessing**, sekretarz, do Izby Skarbowej w Grudziądzu do wydziału III.; p.**Franciszek Czerwiński**, sekwestrator do Grudziądza do I-go Urzędu Skarbowego.

Przybyli: p. **Szuoliński** z Chełmna jako kierownik egzekucji; p. **Wierzbicki** z Kartuz jako referent podatku obrotowego i p. **Śmilewski** ze Starogardu jako skarbnik.

WYSTĘP WŁADYSŁAWA WALTERA NA CZELE FENOMENALNEGO ZESPOŁU ARTYSTÓW

Jutro we wtorek, dnia 12 listopada br. o g. 20,30 w sali „Dworu Wąbrzeskiego" wystąpi z zupełnie nowym przebojowym programem najznakomitszy komik polski, artysta Teatru Letniego i Narodowego w Warszawie, znany wszystkim ze swych znakomitych kreacyj filmowych WŁADYSŁAW WALTER, w otoczeniu pp. — Eugenjusza Mossakowskiego — najznakomitszego barytona Polski artysty Opery Warszawskiej, Marji Korabianki — pełnem czaru świetnej primadonny operetki lwowskiej i katowickiej — Kazimierza Chrzanowskiego, jednego z najlepszych. artystów Morsk. Oka w Warszawie i in.

Przedsprzedaż biletów na ten jedyny występ odbywa się w księgarni WP. Wojteckiej.

ZWIERZYNIEC W WĄBRZEŹNIE

Do naszego miasta przybył zwierzyniec i rozbił swe namioty przy targowisku miejskiem. Zwierzyniec posiada cały szereg pięknych zwierząt, jak lwy, niedźwiedzie lamparty hjeny, węże i dt., dlatego warto go zwiedzić.

POD UWAGĘ PP. KUPCOM

Redakcja nasza ma na ukończeniu pracę przy kalendarzu książkowym „Pomorzanin" na rok 1936.

Ponieważ ogłoszenia w kalendarzu odnoszą niespodziewany skutek, uważamy, że każdy kupiec uznając potęgi reklamy umieści ogłoszenie w „Pomorzaninie!". Ogłoszenia przyjmujemy tylko do 25 listopada. — Zaznaczamy, iż przedstawiciel nasz odwiedzi większe firmy celem zebrania ogłoszeń i udzielenia PP. Kupcom szczegółowych informacyj.

Z „WENTY"

W dniu wczorajszym w pięknie udekorowanej sali p. Klimka odbyła się doroczna „Wenta" urządzona przez Stowarzyszenie Pań Miłosierdzia św. Winc. a Paulo. Wenta, jak co roku, zgromadziła liczne obywatelstwo z miasta i powiatu. Na Wentę przybył Pan **Wojewoda Pomorski Kirtiklis** p. naczelnik **Grzanka** z Torunia, ks. dr **Łęgowski** z Wielkich Radowisk, pp. starostowie **Kalksteinowie**, p. wicestarost. **Cwinarowiczowie**, a z ziemian przybyli: p. **Stenzel** z Pluskowęs, p. **Pankowski** z Frydrychowa, p. **Dąmbski** z Wałycza i p. **Kierwiński** z Gajewa i inni.

„Wenta" rozpoczęła się koncertem doborowej orkiestry, poczem nastąpiły tańce. Bufet zaopatrzony w różne smaczne zakąski i napoje był wprost oblężony przez gości. W miłej atmoswerze, przy dźwiękach orkiestry bawiono się ochocze do późnej nocy. Wczorajsza „Wenta" była jedną z najlepszych imprez ostatniego czasu.

PROTEST WYBORCZY P. KLIMKA ROZPATRYWANY BĘDZIE W SĄDZIE NAJWYŻSZYM

W dniu 23 listopada br. Sąd Najwyższy rozpatrywać będzie protest wyborczy wniesiony przez p. Władysława Klimka z Pływaczewa — (okręg toruński)

Z MECZU PIŁKI NOŻNEJ.

Wczoraj o godz. 13,30 odbył się mecz piłki nożnej między nowozorganizowanym Harcerskim Klubem Sportowym a K. S. „Pogoń". Drużyna harcerska była w nadzwyczaj dobrej formie dlatego odniosła zwycięstwo w stosunku 3:2 (2:0). U „Pogoni" zauważono brak dobrze zgranego napadu. Obrona Pogoni dobra. Sędziował p. Gorzejewski I.

ZABAWA „POGONI".

Doroczna zabawa K.S. „Pogoń" z okazji zakończenia sezonu sportowego odbyła się w ubiegłą sobotę w sali p. Szymańskiego. Do tańca przygrywała orkiestra 63 pułku piechoty z Torunia. Podczas zabawy prezes p. Hoffmann wręczył nagrody tegorocznym uczestnikom wyścigu kolarskiego. Nagrody otrzymali pp: I. Stencel Aleksander; 2. Zygmunt Górecki; 3. Paweł Sass; 4. Edmund Fiałkowski. Nagrodę za największej otrzymanych pocztówek na zabawie otrzymała p. Śliwińska.

Z URZĘDU STANU CYWILNEGO.

Śluby:

rob. Jan Borowski — Wiktorja Nowakowska; kup. Fr. Niedzielski — Wiktorja Jankiewicz. stołowy Mieczysław Pilarski — Józefina Piasecka; malarz Maksymiljan Sępiński — Pelagja Janowska; ślusarz Bernard Gąsiorowski — Helena Kasprzyk; szofer Jan Sołdecki, wdowiec — Leokadja Rybicka; urz. poczt. Bolesław Majcherski — Łucja Makowska; kup. Antoni Brzozowski — Łucja Makowska; stolarz Jan Kierstein — Anna Nowacka.

Urodzenia:

rob. Antoni Kułakowski — syna; stolarz Walenty Siudowski — syna; rob. Józef Osmański — syna; red. Zbigniew Wachowiak — syna; kup. Franciszek Niedzielski — córkę; woźny gminny Bolesław Lemanowicz — córkę; rob. Bernard Byszkowski — syna; piekarz Alojzy Piotrowski — syna; drukarz Tadeusz Polkowski — syna; organista Leon Ernst — córkę; handlarz Teodor Lewandowski — córkę; rob. Szymon Marciniak — syna; rob. Stanisław Smosny — córkę; rob. Antoni Paradowski — córkę; rob. Józef Wiśniewski — syna; kolejarz Alojzy Zarębski — syna; rob. Stanisław Shorążewicz — córkę; mistrz stolarski Kazimierz Gregrowicz — córkę; eksp. poczt. Franciszek Góralski — córkę; krawiec Stefan Rujner — syna; czeladnik szewski Stanisław Lipiński — córkę; dekarz Jan Cyrklaff — syna.

1 nieślubne płci żeńskiej.

Śmierci:

Ewa Pardulla — 2 mies.; Henryka Marja Karwaszewska — 3 mies.; Franciszek Karczewski — 21 l.; Tadeusz Kuźmiński — 2 l. 8 mies.; Wacław Fein — 11 dni; Edward Franciszek Siudowski — 44 godz.; Dyonizy Dąbrowski — 39 l.; Jadwiga Ernst — 27 godz.; wdowa Wal. Grabowska — 74 l.; Kunegunda Dolecka — 21 lat; Stanisław Zarębski — 8 dni; Ferdyn. Rutke — 68 l.; Joanna Trzcińska — 47 l.; Kasper Dmuchewicz — 84 l.; Marjan Lewandowski — 16 dni.

POWIADAMIANIE WŁADZ WOJSKOWYCH O POSTĘPOWANIU KARNEM.

Minister sprawiedliwości wydał okólnik do wszystkich sądów, nakazujący powiadamianie władz wojskowych o wszczęciu i prowadzeniu spraw karnych przeciwko poborowym i rezerwistom. Sądy dostarczać mają władzom wojskowym szczegółowych danych o postępowaniu karnem przeciwko mężczyznom od lat 18 do 60.

NOWI POLICJANCI PRZEZ 7 LAT MUSZĄ BYĆ KAWALERAMI.

Komend. główny PP. wydał zarządzenie, że przy przyjmowaniu do służby policyjnej nowych funkcjonarjuszów zwracano im uwagę na zmianę przepisów o zawieraniu związków małżeńskich przez policjantów. Nowi policjanci przestrzegani być mają, iż w ciągu pierwszych 7 lat służby obowiązywać ich będzie zakaz wstępowania w związki małżeńskie.

NOWE ZNACZKI POCZTOWE.

Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych wydrukowała na zamówienie min. poczt i telegrafów nowy nakład znaczków pocztowych z wizerunkiem Prezydenta R. P. Są to znaczki wartości 3 zł koloru stalowobronzowego.

Dalsze znaczki z serji turystycznej, które niebawem oddane będą do druku, zawierać będą widoczki: znaczek 10 gr. — Morskie Oko, znaczek 20 gr — Zamek w Czorsztynie, znaczek 25 gr — Belweder, znaczek 30 gr — Zamek w Mirze, znaczek 35 gr — Bibljotekę Raczyńskich, znaczek 50 gr — Sukiennice w Krakowie, znaczek 55 gr — Biblj. Raczyńskich w Poznaniu, znaczek 1 zł — Katedrę w Wilnie.

Z POWIATU

NIKT U ŻYDA NIE KUPOWAŁ...

KSIĄŻKI. Swego czasu osiedlił się w wiosce naszej żyd, otwierając skład z krótkiemi towarami i manufakturą. Ludność mając wstręt do wszystkiego co pachnie czosnkiem i cebulą skrzętnie omijało sklep żydowski, tak, że żyd nie robiąc interesów zmuszony był wyprowadzić się z Książek. Gdy tak wszyscy postąpią jak ludność w Książkach, nie byłoby w powiecie naszym ani jednego żyda i to w krótim czasie!

KRADZIEŻE.

LUDOWICE. Od pewnego czasu złodzieje dają się we znaki mieszkańcom naszej wioski. Złodzieje kradną torf, zboże i inne produkty rolne. Ostatnio na szkodę rolników: Jana Sujki, Jaworskiego i Kuby skradziono po trzy do ośmiu klaft torfu, zaś na szkodę rolnika Lewandowskiego skradziono 2 ctr. żyta. Po złodziejach niema śladu.

Kowalewo

RODZICE CZUWAJCIE NAD SWOJEMI DZIEĆMI!

Zdarzają się coraz częstsze wypadki, że dzieci już od najmłodszych lat poczynają zbaczać z dobrych obyczajów — jak poszanowanie cudzej własności. Bardzo przykrego czynu dopuścił się w tych dniach jeden z z chłopców — wybiwszy szybę w kiosku, należącym do Klemensa Lemkego w Kowalewie, zabrał mu sporo towaru.

Również słyszeć można narzekanie, że niektóre dzieci szkolne dopuszczają się kradzieży. Są to objawy bardzo smutne i pożałowania godne, a ich następstwa pociągnąć mogą nietylko hańbę dla rodziców, lecz unieszczęśliwić mogą dziecko w dalszem życiu; zatem w imieniu dobra ogólnego rodzice czuwajcie nad swojemi dziećmi.

KRATECZKI.

Sąd Grodzki w Kowalewie rozpatrywał w dniu 25. 10 i 31. 10. br. sprawy karne przeciwko oskarżonym: GADZIALSKIEMU Janowi z Kowalewa (przedtem w Pływaczewie) za włamanie i dokonanie kradzieży 2-ch obrączek, jednego aparatu fotograficznego i pieniędzy na szkodę Nelkowskiego Jana z Pływaczewa. Za skradzione rzeczy wyprawiał Gadzialski libacje. Sąd skazał go na 1 miesiąc aresztu.

ORPIKOWSKA Stefanja, była dentystka z Kowalewa za usunięcie rzeczy zajętych przez komornika sądowego skazana została na jeden tydzień aresztu z zawieszeniem wykonalności kary.

Za to samo przestępstwo odpowiadali STRAŻEWSKI Ludwik z Mlewa i SZCZEKOCKI Jan z Kiełpin i zasądzeni zostali każdy po dwa tygodnie aresztu z zawieszeniem wykonalności.

SZAFRANOWICZ Wawrzyniec (junjor) z Lipienicy odpowiadał za kradzież zboża na szkodę Tomaszewskiego Jana, rolnika z Lipienica, gdzie osk. pracował w charakterze służącego i dopuszczał się systematycznej kradzieży. Sąd skazał niesumienego pracownika na trzy miesiące bezwzględnego aresztu. Surowy wymiar kary zastosował Sąd dlatego, iż osk. był poprzednio karany za kradzież.

WRZESIŃSKA Wanda z Piątkowa pełniła obowiązki służącej u rolnika Witkowskiego w Lipienicy i dopuszczała się systematycznych kradzieży artykułów spożywczych, jak jajka, miód i mąka, w zamiarze podania osobom trzecim. Sąd skazał ją na dwa tygodnie aresztu z zawieszeniem.

RATAJCZYK Leon z Kowalewa, zajmując się handlem i pośrednictwem, nawiązał łączność z rolnikiem Jasińskim Władysławem z Lisewa, pomagając mu przy handlu krowami. W grudniu ub. r. udali się obaj z krową, będącą własnością Jasińskiego do Janiszewskiego na Borek i sprzedali krowę za sumę 140 zł. Pieniądze te, aczkolwiek były własnością J., zabrał Ratajczak, w zamiarze kupienia nowej krowy od rolnika Orylskiego z Kowalewa, dokąd się też razem udali. Po krótkim targu J. zwrócił się do Ratajczaka, by za krowę zapłacił. Ratajczak, nie znalazłszy pieniędzy w kieszeni, — oświadczył, iż pieniądze zgubił. Ponieważ przestrzeń, którą przebyli, nie była zbyt odległa, poczęli obaj poszukiwać zguby, co jednak okazało się bezcelowe — pieniędzy nie znaleziono. Po zastanowieniu się J. przyszedł do przekonania, iż zgubienie pieniędzy było rzeczą niemożliwą i wobec towarzysza powątpienia swe oświadczył. Ten jednak stanowczo twierdził, że pieniądze zgubił i przyrzekł mu zwrot pieniędzy lub krowy w najbliższym czasie. Gdy poszkodowany J. upomniał się kilkakrotnie osobiście i za pośrednictwem swej żony, to osk. kpił i lekceważył, mówiąc że o te parę groszy tyle go nachodzą. Wobec takiego stanu rzeczy poszkodowany oddał sprawę w ręce sprawiedliwości. Sąd nie uwierzył sprytnie wymyślonym wywodom osk. lecz uznał go winnym i skazał na 1 miesiąc aresztu i ponoszenie kosztów sądowych.

Golub

KRADŁA PSZENICĘ Z POLA

W nocy z 5 na 6 sierpnia br. skradziono rolnikowi Stankiewiczowi z Pasieki pod Golubiem około 3 ctr. wykruszonej pszenicy ze stoga na polu. Policja na skutek doniesienia pokrzywdzonego wszczęła dochodzenia i napotkała robotnicę JANINĘ BŁĘDOWSKĄ z Słuchaju, przy tem, gdy około 30 kg tej pszenicy oczyszczała z plew. Oskarżona do czynu się przyznała. Sąd zasądził ją za kradzież tą na karę aresztu przez jeden tydzień z zawieszeniem warunkowem wykonania kary na okres dwuletni.

„ECHO OBCOJĘZYCZNE".

Ukazały się numery listopadowe (Nr. 11-FP i Nr. 11-NP) „Echa Obcojęzycznego" o b. ciekawej, urozmaiconej treści. W numerze francusko - polskim znajdujemy m. in. artykuł: **„Dar jasnowidztwa u Mickiewicza"**, w n-rze zaś niemiecko - polskim: **„Paderewski w Ameryce"**. — Obok tekstu francuskiego wzgl. niemieckiego podany jest wszędzie dokładny przekład polski, co umożliwia zrozumienie tekstu obcojęzycznego każdemu, kto zna początki franc. lub niem. —

„Echo Obcojęz.", poświęcone szerzeniu praktycznej znajomości dwu najważniejszych języków kontynentu europejskiego, niezbędne jest dla każdego, kto się interesuje obcemi językami. Pismo to ułatwia i uprzyjemnia pracę zarówno uczniom jak i nauczycielom. — Administracja „Echa Obcojęz." (Warszawa 1) wysyła naszym czytelnikom na żądanie bezpłatne numery okazowe.

Kącik radjowy

WTOREK, dnia 12 października.

6,30 Audycja poranna. 12,03 Dziennik południowy. 12,15 Pogadanka dr Gustawa Szulca. 12,30 Koncert małej orkiestry P. R. 13,25 Chwilka gospodarstwa domowego. 15,30 Zespół wokalny „T. 4". 16,00 Rozmowa Majester-Klepki z Lepi-Gliną. 16,20 Muzyka. 16,45 Rozmowa muzyka ze słuchaczem radja. 17,00 Na marginesie dyskusji. 17,20 Koncert kameralny z Poznania. 17,50 Świat się śmieje. 18,00 Duety w wykonaniu Maryli Karwowskiej. 18,30 Skrzynka ogólna. 18,45 Z oper Ryszarda Straussa. 19,00 Sprawiedliwy podział paszy — pogadanka. 19,35 Wiadomości sportowe. 19,50 Reportaż aktualny. 20,00 Perpetuum mobile... przez 45 minut — aud. muzyczna. 20,45 Dziennik wieczorny. 20,55 Obrazki z Polski współczesnej. 21,00 11-ta audycja z cyklu — Twórczość Fryderyka Chopina. 21,40 Szkic literacki. 21,55 Wszyscy kupujemy i sprzedajemy — pogadanka. 22,05 Koncert utworów Romana Statkowskiego. 23,05 Muzyka taneczna.

ŚRODA, dnia 13 października.

Audycja poranna. 12,03 Dziennik południowy. 12,15 Audycja dla szkół. 12,50 Muzyka salonowa. 13,25 Chwilka gospodarstwa domowego. 15,20 Z rynku pracy. — 15,30 Wspomnienia z operetki Pawła Abrahama. 16,00 Skrzynka P. K. O. 16,15 Koncert z udziałem z solistów. 16,45 Cała Polska śpiewa. 17,00 Jak powstał metr? — 17,15 Koncert. 17,50 Skrzynka językowa. 18,00 Recital fortepianowy. 18,30 20 lat teatru. 28,45 Krakowiaki — (z płyt). 19,00 Skrzynka rolnicza. 19,35 Wiadomości sportowe. 19,50 Przemówienie p. Janusza Jędrzejewicza. 20,05 Koncert symfoniczny z Katowic. W przerwie: — dziennik wieczorny oraz Obrazki z Polski współczesnej. 22,30 Odczyt. 22,45 Światowy Kongres Esperantystów w Rzymie (odczyt w jęz. esperanckim). 23,05 Muzyka tan.

WIELKI KONCERT UTWORÓW STATKOWSKIEGO W RADJO

Przed 10 laty straciła Polska jednego ze swych wybitnych muzyków, kompozytorów, pedagoga i zacnego człowieka — Romana Statkowskiego.

Roman Statkowski urodził się w r. 1860 kształcił się w Konserwatorjum Warszawskiem z Żeleńskiego, następnie w Petersburgu u Sołowjewa. W pierwszych latach naszego stulecia wysunął się na czoło polskich kompozytorów a to głównie dzięki pierwszym swoim operom „Filenis" — nagrodzonej na międzynarodowym konkursie w Londynie w roku 1903 i „Marji" do słów Malczewskiego — nagrodzonej w Warszawie w roku 1905. Otrzymanie polskiej nagrody nie było tak łatwem, stanęło bowiem wówczas do konkursu pięciu wybitnych polskich kompozytorów, z których każdy, stosownie do warunków konkursu, komponował ten sam poemat — „Marję" Malczewskiego. Statkowski otrzymał palmę pierwszeństwa.

Poza operami komponował Statkowski utwory fortepianowe, kameralne, liczne pieśni i td. Działalność Statkowskiego nie ograniczała się jednak tylko do komponowania. Jako profesor muzyki w Konserwatorjum Warszawskiem wychował młode pokolenie muzyczne. Z klasy jego wyszli muzycy tej miary, jak: Perkowski, Maklakiewicz, Kondracki i wielu inn.

Polskie Radjo pragnie uczcić pamięć wielkiego muzyka i organizuje w tym celu dnia 13 listopada o godzinie 20-tej wieczorem — audycję, złożoną z jego utworów: z uwertur i fragmentów z „Marji", z utworów skrzypcowych oraz utworów fortepianowych, przyczem z tych ostatnich „Wspomnienie z Ilgowa" wykonane będą w Polskiem Radjo poraz pierwszy. Wykonawcami będą orkiestra symfoniczna Polskiego Radja pod dyrekcją dyr. M. Mierzejewskiego oraz Lidja Kmitowa — skrzypce — i J. Wysocka - Olchowa — fortepian.

TWÓRCZOŚĆ FRYDERYKA SZOPENA

11 AUDYCJA Z RADJOWEGO CYKLU

O Mazurkach Chopina powiedział Schumann że monarcha powinienby zabronić ich wykonywania, bo są to ukryte armaty wśród kwiatów. Mazurki — najcenniejszy skarb polskości, który w czasach niewoli wzniecał i podtrzymywał ogień poczucia narodowego. Również i etiuda c-moll, zwana rewulucyjną, bo skomponował w Stuttgarcie pod wrażeniem wiadomości o rewolucji w Warszawie, pełna jest dumy i namiętności, wielkości i grozy.

Z Mazurków usłyszą radjosłuchacze w 11 audycji z cyklu dnia 13 listopada br. o godzinie 21-ej C-dur i F-dur op. 68, z Etiud z op. 10 C-dur Nr. 7, F-dur Nr. 8, F-mol Nr. 9, As dur Nr. 10, Es-dur Nr. 11 i C-mol Nr. 12 „Rewolucyjną“. Ponadto: Trois — Ecossaises op. 72, Walc C-moll (posthume) oraz pieśni. Wykonawcami będą znakomici artyści pp. Jaques Marmor — pianista i Helena Zboińska - Ruszkowska — śpiewaczka. Audycję tę, która będzie transmitowana z Krakowa, poprzedzi prelekcja profesora Uniwersytetu Jagielońskiego, dr Zdzisława Jachimeckiego.

USTAWICZNY ROZWÓJ RADJA WIELKEJ BRYTANJI

Wciągu września przybyło w Anglji — 49,007 abonentów; ilość ich na 1 października wynosiła 7,223,750. Przyrost we wrześniu przewyższa analogiczną cyfrę przeszłoroczną. Jednakże całoroczny przyrost tego roku jest nieco mniejszy: od 1 I. do 1 X. 1934 r. przybyło — 443,000. Tem niemniej jednak nasycenie odbiornikami w stosunku do gęstości zaludnienia wzrosła z 14,7 na 15,7%. Ilość słuchaczy w Niemczech wzrosła w tym samym czasie o pół miljona zgórą (łącznie z cyfrą dopisanych z Zagłębia Saary, przez B. S.), a nasycenie radjem wzrosło z 9,4 na 10,2%.

RADJOPAJĘCZARZE FRANCUSCY TŁUMNIE SIĘ REJESTRUJĄ

Francuski dekret o wprowadzeniu z dniem 21 października surowych obostrzeń w stosunku do radjopajęczarzy dał świetne wyniki: do dnia 5 października zgłosiło się 135,000 osób a w następnych dniach napływały po 10,000 zgłoszeń dziennie.

Ponieważ liczbę radjopajęciarzy we Francji ocenia się na 1 miljon, więc można uważać, że znaczna część ich zarejestrowała się. Zapewne przed upływem terminu zgłosi się jeszcze znaczna ilość po tym terminie rozpocznie się obława. Za wykrycie każdego niezarejestrowanego słuchacza, naznaczona jest dość wysoka premja.

Wydawca: Bolesław Szczuka. — Redaktor odpowiedz.: Adam Szczuka — Wąbrzeźno-Pom., ul. Mickiewicza 1
Druk.: Zakłady Graficzne B. Szczuki Wąbrzeźno-Pom

WŁADYSŁAW WALTER

wystąpi **we wtorek dnia 12 listopada w sali „Dworu Wąbrzeskiego“ o godz. 20^{30} wieczorem** z nowym zupełnie przebojowym programem najznakomitszy komik polski, artysta Teatru Letniego i Narodowego w Warszawie znany wszystkim ze swych znakomitych kreacyj filmowych, w otoczeniu pp. **Eugenjusza Mossakowskiego** — najznakomitszego barytona Polski, artysty opery Warszawskiej. **Marji Korabianki** — pełnem czaru świetnej primadonny operetki lwowskiej i katowickiej **Kazimierza Chrzanowskiego** — jednego z najlepszych artystów Morskiego Oka w Warszawie

Przedsprzedaż biletów na ten jedyny występ odbywa się w księgarni p. Wojteckiej

Przybył do Wąbrzeźna

WIELKI ZWIERZYNIEC

NA PLACU TARGOWISKA

Otwarcie dn. 9 listopada

zawierający bardzo ciekawe zwierzęta egzotyczne:

lwy berberyjskie, lwy nubijskie, lwy abisyńskie, tygrysy bengalskie, pantery, polarne niedźwiedzie, brunatne niedźwiedzie, hijeny, krokodyle, wąż boa, pancerniki, jeżozwierz, szopy, daniele aguti,

WSPANIAŁE EGZEMPLARZE

MAŁP, PAWJANOW, PAPUG, ORŁOW PUHACZY i t. d.

Zwierzyniec otwarty od 9 rano do 9 wiecz.

Karmienie zwierząt o godz. 5-ej wiecz.

Wstęp dla dorosłych 50 gr. dla młodzieży szkolnej i szeregowych 25 gr.

Dyrekcja kupuje konie do zabicia dla zwierząt.

Zwierzyniec pozostanie w Wąbrzeźnie do 13 listopada 1935 r.

Jasnowidz — hypnotyzer HANDU otwiera oczy światu!!

O wszechświatowej sławie jedynemu Jasnowidzowi panu HANDU, po długich pertraktacjach z Międzynarodowym Instytutem Metapsychicznym w Dzalbarkore (Indje) udało się sprowadzić do Polski medjum — cudownie jasnowidzące SZABADDHA. Fenomen, albowiem jest to jedyne na całym świecie, pozostające przez 10 dni zrzędu w głębokim transie Jasnowidzenia i w tym czasie jej jasnowidzenia wydaje nieomylne przepowiednie, wprowadzając każdego na NOWY TOR ŻYCIA — rozwiązuje zagadkę każdego człowieka. Również podaje dokładny termin wygrania na loterji. Horoskopy oraz wszelkie rady i wskazówki Jasnowidza-Suggestjonera pana HANDU, jak również przepowiednie MEDJUM cudownie jasnowidzącego SZABADDHA, podawanie terminu wygrania na loterji są ścisłe do tego stopnia, że p. jasnowidz HANDU gwarantuje, czy, kiedy i ile kto wygra. Daje możność zdobycia miłości pożądanej osoby, określa chorobę, wykrywa sprawców kradzieży. Nadeślij datę urodzenia oraz 1,50 złotego na koszta przesyłki. Ogłosił o pobycie tak fenomenalnego JASNOWIDZA jakim jest p. HANDU, Jego impresarjo znany z filmu „Mabuse“. Adresować: Jasnowidz Handu, Kraków, Długa 27.

Drzewka owocowe i ozdobne tanio poleca

SAMULCZYK
Wąbrzeźno, wyb. pod Wałyczyk 15

Majątek Wałycz
sprzedaje
wałki, szczapy, drągi sosnowe oraz drzewo materjałowe
Zgł. w kancelarji dominjalnej

Mieszkanie
słoneczne 2 pokojowe do wynajęcia od 1. 12 35 r.
M. Piłsudskiego 63 Ip.

Słomę zdrową
z dostawą loco moje gospodarstwo, wymieniam na drzewka owocowe
Samulczyk
Wąbrzeźno wybudowanie pod Wałyczyk nr. 15

Pokój
z całodziennem utrzymaniem do wynajęcia
ul. Wolności 21
parter na prawo

Hallo Hallo

wykonuję

wszelkie pracewchodzące w zakres **fryzjerstwa** jak:

golenie 10 gr.
strzyżenie włosów 30gr.
ondulacja damska 50gr.

w domu i poza domem po bardzo niskich cenach
Proszę się przekonać

O łaskawe poparcie prosi
Fr. Jankowski
Wąbrzeźno
ul. Dolna 1

jest firmą dbającą o zadowolenie swej Cennej Klienteli przez:

grzeczną i najuprzejmiejszą obsługę dostarczanie zawsze świeżego towaru po bardzo przystępnych cenach i tylko dobrej jakości.

CUKRY I CZEKOLADY

HOFFMANN, HOFFMANN firma znana
Spieszmy wszyscy do HOFFMANN'A

Świece we wszelkich wielkościach hurtownie i detalicznie po najniższej cenie.

MAKULATURA
w każdej ilości do nabycia w
Administracji „GŁOSU WĄBRZESKIEGO“
ul. Mickiewicza 1. Tel. 80.

PRACE MALARSKIE
szybko i tanio wykonuje
Jan Jabłoński
mistrz malarski
Wąbrzeźno, ul. Chełmińska

Ogłaszajcie się w „GŁOSIE WĄBRZESKIM“

Kino dźwiękowe SŁOŃCE

U W A G A! Nowe przeboje! Nowe szlagiery! Nowe premjery 35—36 rok
Tylko dziś w poniedziałek dnia 11 nieodwołalnie, o godz. 5 i 8,15 wyświetlamy potężną epopeję miłości i pieśni pod tyt.

„Król Cyganów“

w roli tyt. **J O S E M O I C A** Obozy cygańskie pieśni, tańce i t. d.. Na scenie „GALOPADĘ“ odtańczy **Lili Seone, Stasia Tenia i Basia.** Duet tyrolski odtańczy **Starienka i Lili.** Uwaga codzień 2 seanse o godz, 5 wszystkie miejsca i loża 49 gr. wieczorem rez. 60, balkon 80, loża 1,20 **Dla dzieci o godz. 5 wstęp 0,25 gr.**

We wtorek dnia 12 codzień 2 seanse o godz. 5 wszystkie miejsca i loża 49 gr. wieczorem ceny rez. 60, balkon 80, loża 1,20
Nowy przebój, nowa era cud ekranu ze złotej sceny „Paramont“ p.t.

„Taniec Miłości“

Na scenie **Mazur** i nowoczesny taniec **Rumba** odtańczy cały zespół. W rest. codzień od godz. 7 **Taniec — Dancing**